

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Андрію Редьці

foi+request-132863-
@

Щодо розгляду звернення

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше звернення від 22 серпня 2024 року щодо правого регулювання питань громадянства України та повідомляє таке.

Стаття 4 Конституції України регламентує, що в Україні існує єдине громадянство. Підстави набуття і припинення громадянства України *визначаються законом*.

Відповідно до статті 25 Основного Закону громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права змінити громадянство. Громадянин України не може бути вигнаний за межі України або виданий іншій державі. Україна гарантує пількування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами.

Крім того, статтею 92 Конституції України визначено коло питань, які визначаються чи встановлюються виключно законами України. Так, відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті *виключно законами України визначаються громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства*.

Європейська конвенція про громадянство, вчинена 06 листопада 1997 року у м. Страсбурзі та ретифікована Законом України від 20 вересня 2006 року № 163-V «Про ратифікацію Європейської конвенції про громадянство», передбачає, що кожна держава визначає у своєму законодавстві, хто є її громадянами.

Спеціальним законом, який визначає правовий зміст громадянства України, підстави і порядок його набуття та припинення, повноваження органів державної влади, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України, порядок оскарження рішень з питань громадянства, дій чи бездіяльності органів державної влади, їх посадових і службових осіб, є Закон України «Про громадянство України», прийнятий 18 січня 2001 року за № 2235-III.

У статті 1 цього Закону наведено визначення низки термінів, зокрема: *громадянин України – особа, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та міжнародними договорами України, громадянство України – правовий зв'язок між фізичною особою і Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках*.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ
Міністерство юстиції України
№ 11/0268/07-Р-5537/07.1.4 від 23.08.2024
Підписувач: Барчук Олександр Якович Барнич
Сертифікат 2822671052944F57040000000175405001BE96BC1
Дієвий з 12.08.2024 10:31:31 по 12.08.2024 16:31:31

Статтею 2 зазначеного Закону визначені принципи законодавства України про громадянство, одним із яких є принцип запобігання виникненню випадків безгромадянства.

Стаття 3 Закону України «Про громадянство України» визначає коло осіб, які вважаються громадянами України.

Так, громадянами України є:

1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 року) постійно проживали на території України;

2) особи, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» (13 листопада 1991 року) проживали в Україні і не були громадянами інших держав;

3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис «громадянин України», та діти таких осіб, які прибули разом із батьками в Україну і на момент прибуття в Україну не досягли повноліття, якщо зазначені особи подали заяви про оформлення належності до громадянства України;

4) особи, які набули громадянство України відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

Особи, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, є громадянами України з 24 серпня 1991 року, зазначені у пункті 2, – з 13 листопада 1991 року, а у пункті 3, – з моменту внесення відмітки про громадянство України.

Щодо правового регулювання документів, що підтверджують громадянство України

Пунктом 1 частини першої статті 13 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» визначено *перелік документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України*, до яких віднесено: паспорт громадянина України; паспорт громадянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; службовий паспорт України; посвідчення особи моряка; посвідчення члена екіпажу; посвідчення особи на повернення в Україну; тимчасове посвідчення громадянина України.

Стаття 5 Закону України «Про громадянство України» містить аналогічний перелік документів, що підтверджують громадянство України.

Також щодо порушених у Вашому зверненні питань громадянства, документів, що підтверджують громадянство України, звертаємо увагу, що згідно з пунктом 1 Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360, центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який *реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції)*, у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, *громадянства*, реєстрації фізичних осіб,

біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, є *Державна міграційна служба України*.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що *забезпечує формування державної політики*, зокрема, у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, *громадянства*, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, є *Міністерство внутрішніх справ України* (абзаци другий, шостий пункту 1 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878).

Також інформуємо, що відповідно до підпункту 17 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Міністерство юстиції України відповідно до покладених на нього завдань забезпечує ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, надання інформації з нього.

Безоплатний цілодобовий доступ до інформаційного фонду Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів здійснюється через вебсайт www.reestrna.gov.ua шляхом пошуку та перегляду всіх наявних в цьому фонді копій еталонних текстів Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів (підпункт 4.3.1 пункту 4.3 розділу IV Інструкції про порядок включення нормативно-правових актів до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та надання інформації з нього, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 26 червня 2002 року № 57/5, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 27 червня 2002 року за № 546/6834).

Керуючись положеннями частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України, пункту 3 статті 7 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», підпунктів 32, 33 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Міністерство юстиції України відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення, організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Міністерства, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються.

При цьому повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони лише мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК

Світлана Тищенко 271 15 50

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.